

Beslut om bildande av Vålberga mosse naturreservat i Motala kommun och fastställande av skötselplan för naturreservatet;

Beslutade den 16 december 2022
511-1317-22

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som framgår av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet. Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken Länsstyrelsens beslut från 26 maj 2008 [dnr 511-3886-04] om naturreservatet Vålberga mosse med tillhörande skötselplan.

Syftet med Vålberga mosses naturreservat är att bevara biologisk mångfald och bevara samt återskapa värdefulla naturmiljöer. Områdets öppna mossar och kärr samt skogsbevuxna myrområden och andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Gamla träd, död ved och inslag av naturligt öppna våtmarksytor är viktiga strukturer och naturlig hydrologi en viktig funktion. Syftet med naturreservatet är även att förekommande livsmiljöer enligt Natura 2000 ska uppnå eller bevara ett gynnsamt tillstånd. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska nås genom att naturreservatet undantas från skogsbruk och genom hydrologisk restaurering av påverkade områden. Skapande av döda vedsubstrat är aktuellt på flera platser inom reservatsområdet liksom åtgärder för att återskapa och upprätthålla

luckighet och öppna kärrytter så att arealen öppna mossar och kärr ökar. Delar av området kan komma att skötas med återkommande naturvårdsbränningar. För att nå syftet för friluftslivet kan anordningar för friluftslivet bli aktuella.

Reservatföreskrifter

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;
2. anlägga väg, campingplats eller uppställningsplats för fordon, båtar eller andra farkoster;
3. framföra motordrivna fordon, undantaget båtar inom vattenområdet samt mindre banddriven älgdragare eller fyrhjulig motorcykel för uttransport av fälld älg;
4. uppföra byggnad eller annan anläggning;
5. uppföra mast, vindkraftverk, eller att uppföra luft- eller markledning;
6. anordna upplag;
7. gräva upp växter;
8. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;
9. utanför planlagt område avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
10. utanför planlagt område ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfällor;
11. anlägga hamn, brygga eller fast anöringsanordning för farkost;
12. muddra eller rensa i vatten;
13. släppa ut avloppsvatten;
14. ändra floran eller faunans sammansättning genom införande av för området nya arter.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd

15. inom planlagt område avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
16. inom planlagt område ta bort eller upparbeta dött träd eller delar av träd eller vindfällor.

Förbuden i A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet utan att någon ytterligare ersättning utbetalas:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;
2. hydrologisk återställning av dikningspåverkade områden genom igenläggning av diken;
3. iordningställande av anordningar för friluftslivet vilket innebär underhåll av parkering och iordningställande av informationstavlor samt eventuellt vandringsled och andra mindre anordningar;

4. naturvårdande skötsel i form av röjning av igenväxningsvegetation för att återskapa och upprätthålla luckighet och öppna kärrytor samt skapande av döda vedsubstrat;
5. naturvårdsbränning i delar av området;
6. undersökningar och dokumentation av växt- och djurlivet och andra naturförhållanden genomförs som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet;
7. bekämpning eller borttagande av för området invasiva eller främmande arter;
8. borttagande av hela eller delar av träd som kan medföra skada på byggnad, anläggning eller anordning.

Bestämmelserna i B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken.

C. Länsstyrelsen beslutar att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. framföra motordrivna fordon, undantaget vattenområdet;
2. rida eller cykla i reservatet;
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;
4. plocka hela eller delar av växter, mossor, lavar eller svampar med undantag för bär och matsvamp;
5. störa djurlivet genom att till exempel klättra i boträd eller samla ryggradslösa djur;
6. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, spränga, gräva, rista, hacka eller måla.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

7. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;
8. utföra sådan vetenskaplig undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

Förbuden i C-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som behövs för reservatets vård, skötsel, uppföljning eller dokumentation av växt- och djurliv samt mark- och vattenförhållanden eller åtgärder för friluftslivets behov och som framgår av B-föreskrifterna för att tillgodose syftet med naturreservatet.

Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för att insamla enstaka individer/exemplar av ryggradslösa djur eller kryptogamer för artbestämning.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av träd och buskar vid befintliga åkerkanter så att grenar och buskar inte växer ut ovan åkermarken utanför reservatsgränsen. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för markägarna att kapa upp dött träd eller vindfällor som helt eller delvis fallit på intilliggande åker till naturreservatet och lägga dessa inom naturreservatet.

Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för skötsel av befintliga anläggningar, efter tillstånd av Länsstyrelsen, enligt servitut och avtal.

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken m.m.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

*Skötselplanen är utesluten här. Den har dnr 511-1317-22 och finns på länsstyrelsen.

Ann Holmlid

Linnéa Holmstrand

Vålberga mosse naturreservat

Areal: 78,4 ha

Motala kommun, Östergötlands län

Kartblad: 085 83

